

Konjunkturbarometer

Mars 2021

Sammanfattning

Säkerhetsföretagens konjunkturbarometer för mars visar en konfidensindikator med värde +24, vilket befäster ytterligare en månad med en positiv tro. Dock är optimismen dämpad jämfört med föregående månad. Återhämtningen dämpas av fortsatta restriktioner samt inbromsad verksamhet på flygplatser och i event till följd av covid-pandemin.

Säkerhetsföretagen ser positivt på framtiden. Hela 72 procent av företagen ser ökad efterfrågan på företagets tjänster inom ett halvår. Tidigare månaders optimism om en ökning av antalet anställda har dock ersatts av mer försiktighet, där majoriteten anger att antalet anställda kommer att vara oförändrat. Detta kan spegla att det finns relativt god tillgång på personal, till följd av att pandemin begränsar vissa verksamheter och frigör resurser.

Ett växande segment är kommunalt anlitade ordningsvakter. Bland säkerhetsföretag är erfarenheterna i Stockholm, med över 100 kommunalt anlitade ordningsvakter, ganska väl kända. Men fördjupningen i denna rapport visar att ordningsvakterna gör skillnad i hela landet. I Malmö är kommunen i startgrupparna för att bygga upp verksamhet. I Göteborg beviljades ett förordnandeområde för ordningsvakter vid Brunnsparken, utanför Nordstan. Verksamheten startades upp sommaren 2020. Bakgrunden är långvariga problem med olika brott och ordningsstörningar (allt från narkotikaförsäljning till konflikter mellan ungdomsgrupperingar).

Statistik över ordningsvakternas insatser de första fem månaderna visar att totalt över 2 400 händelser rapporterades in. Statistiken visar att uppstartsfasen av ordningsvaktsinsatsen kräver en hög nivå av insatser från ordningsvakterna i syfte att öka tryggheten. När insatsen är etablerad har brott och ordningsstörningar minskat väsentligt på platsen. Fortsatt närvaro även efter inledande trygghetsskapande arbete är nödvändigt för att förhindra att problemen ökar igen. Även med förbättringar kvarstår också behov av insatser också under höst och vintermånaderna.

När sommaren kommer ökar sannolikt behoven av trygghetsskapande åtgärder. Göteborgs stad har också beviljats förordnande för att använda ordningsvakter på andra platser i Göteborg, runt Järntorget och långgatorna. I uppbyggnaden av de lokala insatserna är det angeläget att dra nytta av erfarenheterna från uppstarten av trygghetsinsatsen runt Brunnsparken, där aktivt trygghetsskapande arbete och upprätthållen närvaro gjort stor skillnad för tillgängliggörande av en allmän och tidigare brottsdrabbad plats.

Nyckeln för att lyckas bra lokalt är också ett gott samarbete mellan polis och ordningsvakter. Det är alltid polisen som har ansvaret för brottsbekämpningen, men säkerhetsföretag är ett viktigt komplement. För att trygghetsarbetet ska komma hela landet till del krävs dock politiska reformer:

- Stärk polisen i hela landet
- Inför en statlig trygghetsmiljard för lokala trygghetsinvesteringar
- Upphandla säkerhetstjänster med en rimlig balans mellan pris och kvalitet, god leverantörsdialog och en möjlighet för många aktörer att vara med
- Inför ett riktigt trygghets-rut och ställ det auktorisationskrav bevakningslagen ställer på yrkesmässig bevakning också på enklare tillsyn i hemmet

Li Jansson, bransch- och näringspolitisk chef Säkerhetsföretagen

Konjunkturbarometern

Metod

Säkerhetsföretagens konjunkturbarometer baseras på samma frågor som Konjunkturinstitutet ställer till tjänsteföretag i sin månads- och kvartalsmässiga Konjunkturbarometer. Frågorna återfinns i sin helhet i bilaga 1. Säkerhetsföretagens barometer bygger på en webbenkät till VD:arna för branschens företag. Totalt har svarstiden uppgått till två veckor. Både en första inbjudan och en påminnelse har skickats ut.

I likhet med Konjunkturinstitutets Konjunkturbarometer är undersökning kvalitativ och innehåller inte några frågor om absoluta tal. På så sätt kan undersökningen ge en snabbhet som är viktig för att spegla situationen i så nära nutid som möjligt. Barometern blir därmed en indikator på hur det möjliga utfallet kan tänkas bli, vilket i sin tur fångas upp av traditionell statistik. Säkerhetsföretagens konjunkturbarometer publiceras månadsvis.

Viktning, bortfall och populationsuppräknning

Enkätsvaren sammanställs anonymt av Säkerhetsföretagen. En viktning görs för att ta hänsyn till företagens storlek, där svaret från ett större företag ges större vikt än svaret från ett litet företag. I linje med Konjunkturinstitutet används olika mått på företagsvikt baserat på bransch och för olika frågor. För alla sektorer utom tillverkningsindustrin används enbart antalet anställda.

Tabell 1 nedan visar den totala representationen i urvalet respektive undersökningen för bevakning, parkering, hemlarm och värdetransporter. Dock är svarsfrekvensen nedbrutet per sektor olika i de olika segmenten. Svaren täcker exempelvis ca 85 procent av omsättningen i bevakning och 50 procent av hemlarmen. Totalt har 21 företag besvarat enkäten.

Företagen som deltar i enkäten har verksamhet i hela landet och har inom sig 65 procent av alla anställda i branschen bevakning, hemlarm och parkering. Detta förefaller vara i linje med de normalvärden som anges i Konjunkturinstitutets metodbok om viktade svarsfrekvenser.

Tabell 1 – Företag i urvalsram och i undersökning (totalt inom bevakning, hemlarm, parkering och värdetransporter)

Storleksklass antal anställda	Antal företag i urvalsramen	Antal företag i undersökningen	Antal anställda i urvalsram	Andel anställda i urvalsram (%)	Antal anställda i undersökningen	Andel i urvalet (%)
0 till 9	262	7	623	3,3	23	0,2
10 till 19	52	6	712	3,8	77	0,6
20 till 49	26	4	834	4,5	99	0,8
50 till 99	9	0	645	3,5	0	0
100 till 199	4	1	592	3,2	190	1,6
>199	13	4	15 148	81,6	11 668	96,7
Totalt	366	22	18 550	99,9	12 057	100

Undersökningen ger en viss överrepresentation för större företag. Bortfallet av små företag utgörs till absoluta merparten av mindre parkeringsföretag, som är många till antalet men bedriver mycket begränsad verksamhet sett till omsättning och anställda. Urvalet avseende bevakningsföretag får anses representativt i sin helhet sett till verksamhet som utövas av väktare, ordningsvakter mm. Statistiken räknas upp för att ta hänsyn till företagsstorlek samt representationen sett till respektive segment.

Konjunkturbarometer

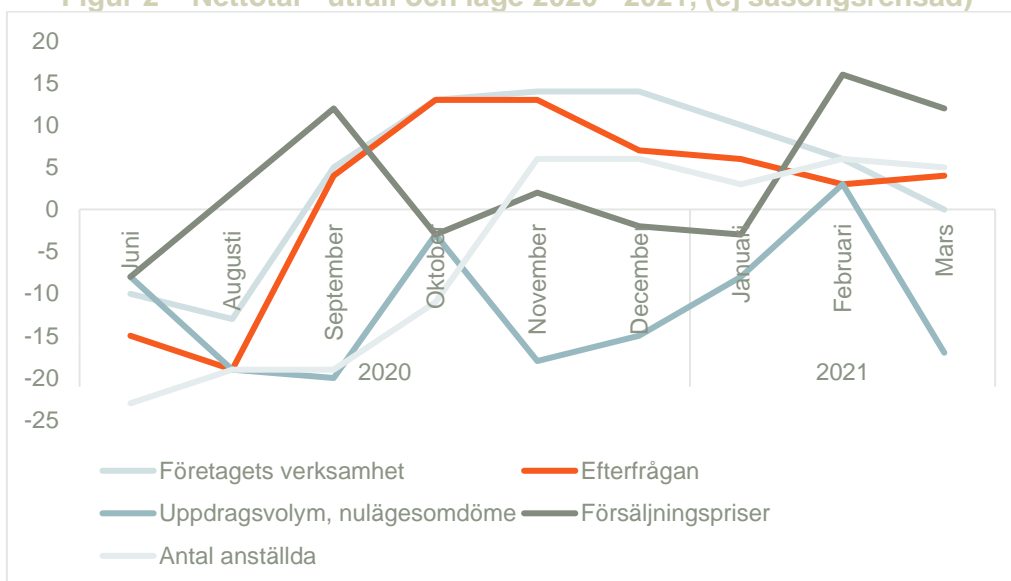
I linje med Konjunkturinstitutets barometer beräknas ett antal sammansatta indikatorer från de netttotal som presenteras längre fram i rapporten. En konfidensindikator för säkerhetsföretag beräknas baserat på samma netttotal som Konjunkturinstitutet använder för tjänstesektorn som helhet: utveckling av företagets verksamhet (utfall)+ efterfrågan på företagets tjänster (utfall) + efterfrågan på företagets tjänster (förväntningar).

Som tabell 2 visar har säkerhetsföretagen påverkats av den pågående konjunkturedgången. Måttet konfidensindikator som baseras på nuvarande efterfrågan och framtida syn på det samma landar på +24. Även om siffran är positiv, är indikatorn samtidigt något lägre än i början av året. Netttotalen för utfall och läge samt förväntningar och planer visar att företagets verksamhet är 0 i mars, vilket speglar att vissa verksamheter ökat och andra minskat under pandemin. Det kvarstår en persistent negativ effekt genom inbromsade flygplatskontroller samt en nedgång i eventbevakning. Den svaga uppgången i uppdragsvolymerna i början av året har nu bromsat in igen. Antalet anställda de senaste har utvecklats svagt positivt de senaste månaderna. Noterbart är dock att företagen också i mars har positiv syn på tillväxten framåt. Efterfrågan och antal anställda bedöms öka redan inom tre månader. Med bara åtta observationspunkter är det dock lite tidigt att utföra säsongrensningar och konstruktion av ett säsongrensat mått. Kommande konjunkturbarometrar kommer ta höjd för detta.

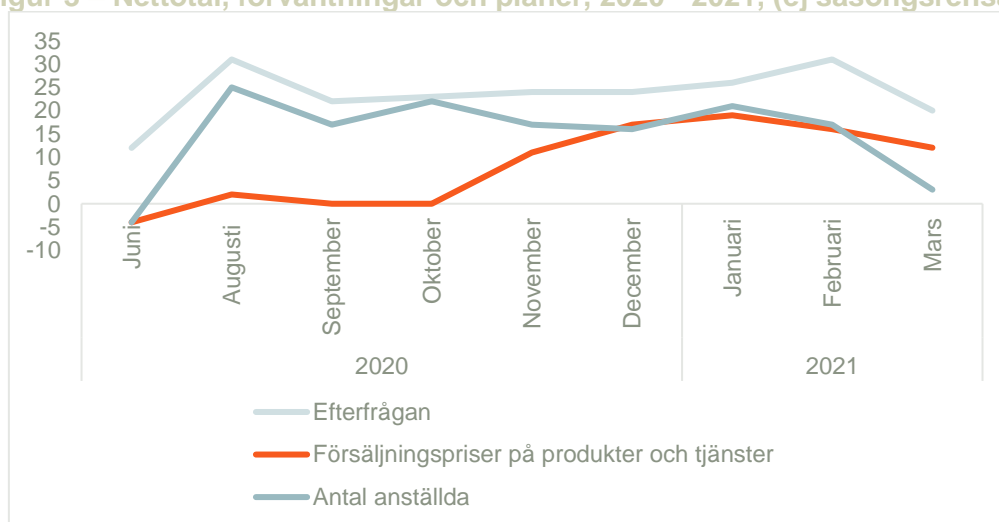
Figur 1 – Konfidensindikator säkerhet, 2020 och 2021, (ej säsongrensad)

Tabell 2 - Indikatorer, utfall och förväntningar									
	2020						2021		
	Juni	Augusti	September	Oktober	November	December	Januari	Februari	Mars
Konfidensindikator	-13	-1	31	49	51	45	42	40	24
Utfall och läge									
Företagets verksamhet	-10	-13	5	13	14	14	10	6	0
Efterfrågan	-15	-19	4	13	13	7	6	3	4
Uppdragsvolym, nulägesomdöme	-8	-19	-20	-3	-18	-15	-8	3	-17
Försäljningspriser	-8	2	12	-3	2	-2	-3	16	12
Antal anställda	-23	-19	-19	-11	6	6	3	6	5
Förväntningar och planer									
Efterfrågan	12	31	22	23	24	24	26	31	29
Försäljningspriser produkter och tjänster	-4	2	0	0	11	17	19	16	12
Antal anställda	-4	25	17	22	17	16	21	17	3

Figur 2 – Nettotal - utfall och läge 2020 - 2021, (ej säsongsrensad)

Figur 3 – Nettotal, förväntningar och planer, 2020 - 2021, (ej säsongsrensad)

Netttotal

Konjunkturinstitutet gör netttotal som utgörs av skillnaden mellan andelen respondenter som svarat exempelvis ökat respektive minskat eller bättre respektive sämre på en fråga. På samma sätt gör Säkerhetsföretagen netttotal från svaren på frågorna i enkäten till företagen.

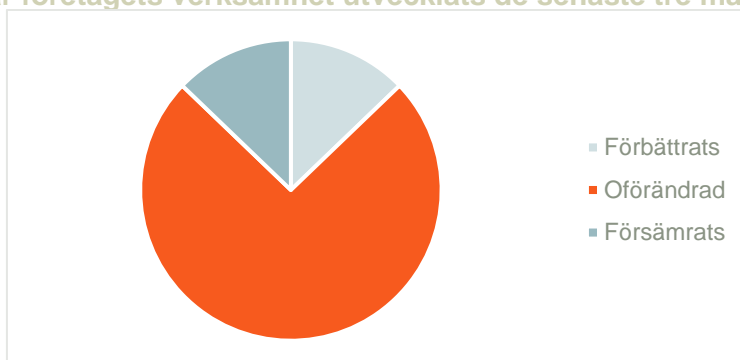
Sett till figur 4 och företagets verksamhet har den tidigare positiva trenden förändrats till att 75 procent upplever ett oförändrat läge. Detta efter en ökning i tre månader av förbättringar i verksamheten.

Figur 5 visar att 55 procent av företagen har sett ökad efterfrågan på företagets tjänster de senaste tre månaderna, en ökning sedan förra månaden. Drygt 42 procent har upplevt minskad efterfrågan, vilket innebär en förstärkning av de negativa signalerna under första kvartalet 2021.

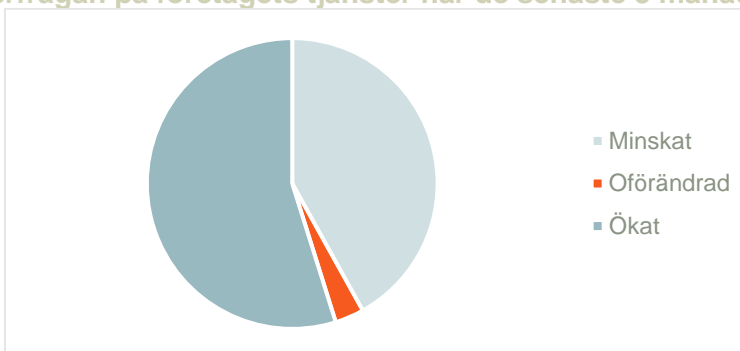
Sett till antalet anställda har branschen till slut börjat återhämta sig. I mars anger 55 procent av företagen att antalet anställda har ökat, vilket är en positiv sysselsättningsfigur för tredje månaden i rad. Samtidigt pendlar andelen som anger att antalet anställda minskar mellan november och mars, vilket gör branschen

ännu inte är fullt ut på torr mark efter pandemin. Av företagen anger 29 procent att antalet anställda har minskat de senaste tre månaderna, en försämring från november då 11 procent angav samma sak.

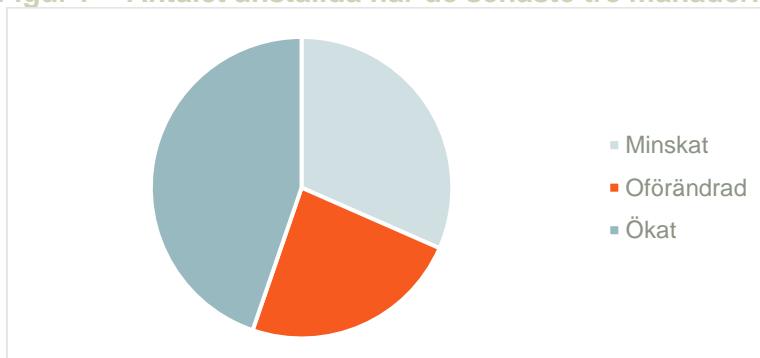
Figur 4 – Hur har företagets verksamhet utvecklats de senaste tre månaderna? (Andel)

Figur 6 – Efterfrågan på företagets tjänster har de senaste 3 månaderna? (Andel)

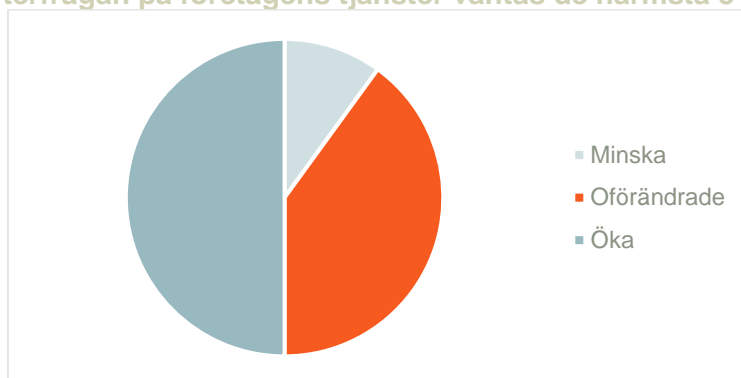
Figur 7 – Antalet anställda har de senaste tre månaderna

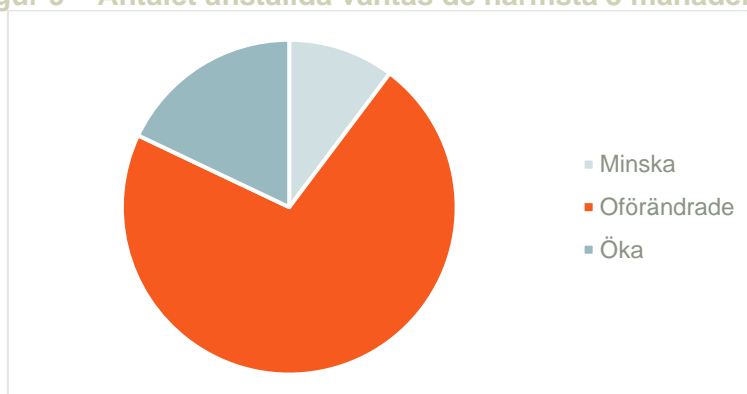
Prognos

Trots en ganska osäker utveckling under föregående år anger 50 procent av företagen att efterfrågan på företagets tjänster bedöms öka om tre månader – en kraftig förstärkning av optimismen jämfört med i höstas. Samtidigt försvagas prognosen för antalet anställda. I februari angav 47 procent av företagen att antalet anställda kommer att öka de kommande tre månaderna – en siffra som sjunker till 18 procent i mars månad. Optimismen är hög med längre tidsperspektiv – hela 73 procent av företagen bedömer att efterfrågan kommer att öka på sex månaders sikt.

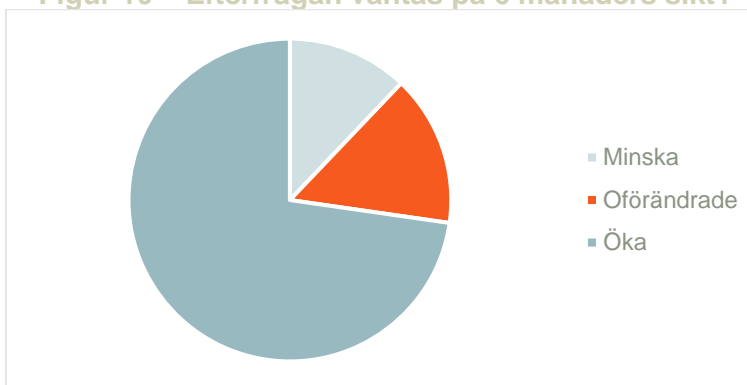
Figur 8 – Efterfrågan på företagets tjänster väntas de närmsta 3 månaderna?

Figur 9 – Antalet anställda väntas de närmsta 3 månaderna?

Figur 10 – Efterfrågan väntas på 6 månaders sikt?

Fördjupning

Ett sätt att följa upp säkerhetsföretags verksamhet är att mäta händelserapporteringen i branschen. På nationell nivå samlas den digitala händelserapporteringen från väktare och ordningsvakter in och presenteras i en årlig rapport.

Den senaste nationella sammanställningen fann att väktare och ordningsvakter rapporterade 2,4 miljoner händelser under 2020, en svag nedgång från året innan. Det speglar att branschen är samhällsviktig och därmed har fortsatt arbeta under pandemin, men samtidigt är branschen påverkad av att vissa segment bromsar in. En kategori som fortsätter att öka, också under pandemin, är åtgärder vid brott och ordningsstörningar.

Att brott och ordningsstörningar ökar speglar att många kommuner tagit initiativ till lokalt arbete där ordningsvakter är en viktig pusselbit i det brottsförebyggande och ordningsskapande arbetet. Välkänt är Stockholms kommun, där de kommunalt anlitade ordningsvakterna numer är över 100 till antalet. De arbetar socialt förebyggande i hela kommunen och rapporterade in hela 60 000 åtgärder under första halvan av år 2020. I områden som lokalpolisområde Skärholmen visar statistik från BRÅ att en rad olika brott, däribland rån, har minskat med ca 85 procent sedan trygghetsarbetet intensifierades (bland annat med ordningsvakter, men också förstärkta polisiära insatser).

I startgroparna för att bygga upp sin verksamhet står samtidigt Malmö kommun. Men vad har kommunen att se framför sig? Ny statistik från Göteborgs kommun visar hur ordningsvakterna gjort skillnad där.

Göteborg

Göteborgs stad beviljades ett förordnandeområde för ordningsvakter vid Brunnsparken, utanför Nordstan. Verksamheten startades upp sommaren 2020. Bakgrunden är långvariga problem med olika brott och ordningsstörningar (allt från narkotikaförsäljning till konflikter mellan ungdomsgrupperingar).

Statistik över ordningsvakternas insatser de första fem månaderna visar att totalt över 2 400 händelser rapporterades in.

Några trender sticker ut:

- Uppstartsfasen av ordningsvaktsinsatsen kräver en hög nivå av insatser från ordningsvakterna i syfte att öka tryggheten
- När insatsen är etablerad har brott och ordningsstörningar minskat väsentligt på platsen
- Fortsatt närvaro även efter inledande trygghetsskapande arbete är nödvändigt för att förhindra att problemen ökar igen. Även med förbättringar kvarstår också behov av insatser också under höst och vintermånaderna.

År 2020 Händelsekategori	Kommentar	Augusti	September	Oktober	November	December	Totalt
Allmänt	Service, kontakt med polis, räddningstjänst	211	168	206	143	203	931
Brottsrelaterade händelser	Avvärdade och i övrigt hanterade straffbelagda handlingar	6	22	35	20	11	94
Omhändertaganden och gripanden	Varav 52 gripna personer, 91 omhändertagna enligt LOB och 31 omhändertagna personer enligt PL13	45	26	44	29	32	176
Ordningsrelaterade händelser	Tillsägelser, avvísningar, avlägsnade och avvísningar (PL13§), störningsärenden mm	393	275	207	164	150	1189
Utryckningar och Larm		8	10	5	4	4	31
Övrigt	Informationssäkerhet, inpasseringskontroll,	13	3	1	4	2	22

	besök/leveranser, säkerhet						
	Totalt	676	504	498	364	401	2443

Bilaga 1 – Frågorna

2. Hur har företagets verksamhet utvecklats de senaste tre månaderna?

Förbättrats/oförändrad/försämrats

3. De totala kostnaderna för verksamheten har de senaste 3 månaderna

4. Efterfrågan på företagets tjänster har de senaste 3 månaderna

5. Volymen på ineliggande uppdrag för sålda tjänster bedöms för närvarande

6. Försäljningspriserna har för sålda tjänster de senaste 3 månaderna

7. Om ökat/minskat i fråga 5: Vilken var den viktigaste orsaken till att försäljningspriserna ändrades för sålda tjänster senast?

8. Volymen på ineliggande uppdrag för sålda produkter bedöms för närvarande

9. Försäljningspriserna för sålda produkter har de senaste 3 månaderna

10. Om ökat/minskat i frågan ovan: Vilken var den viktigaste orsaken till att försäljningspriserna för sålda produkter ändrades senast?

11. Lönsamheten är för närvarande

God/Tillfredsställande/Dålig

12. Antalet anställda har de senaste tre månaderna

13. Har företaget för närvarande brist på personal?

14. Om efterfrågan ökar kan företagen höja produktionen med befintliga resurser?

15. Om ja på förra frågan, hur många procent?

16. Trängsta sektorn för företagets verksamhet är för närvarande (endast ett alternativ?)

17. Efterfrågan på företagets tjänster väntas de närmaste 3 månaderna

18. Försäljningspriserna väntas de närmaste 3 månaderna

19. Antalet anställda väntas de närmaste tre månaderna

20. Efterfrågan på företagets tjänster väntas på 6 månaders sikt

21. Hur många procent tror ni att priserna kommer att öka/minska de närmaste 12 månaderna?

22. Att finansiera företagets verksamhet är för närvarande

Avsevärt svårare än normalt/svårare än normalt/ungefär som normalt

23. Om svårare/lättare beror det främst på

Högre/lägre upplåningskostnader för banklån/Sämre/bättre möjligheter att få banklån/Sämre/bättre möjligheter att finansiera med eget kapital/Högre/lägre kostnader för finansiering genom företagsobligationer eller liknande/andra faktorer

